

המשפט הצבורי על תוצרת הארץ בירושלים

יותר משהשינוי כרווים ומאמרים ואסיפות בהעמלתם למען תוצרת הארץ השיג המשפט הפאנומי שצנדר ביום 1 בערב על נושא זה. השאלה עלתה ע"י משפט זה על הפרק יותר מאשר בכל זמן אחר עוררה זיכרונם והתענינות בכל פניה.

פירות מחירי הכביה שבלקס היו נבזיים מדי לתמלא אולם, ערן" עד אפס מקום ומאות הסתופפו מחוצה לו מתוך הפוש אחרי כרטיס כניסה.

כ-6,445 הכריז שמשל בית הדין: "השופטים!" והצטט חכמי בית הדין עליו על הכמה. אחריהם הקטר גור (הע"ד צ. א. כהן) והסניגור (הע"ד אוסישקין) אב בית הדין, הע"ד אליאש, פותח את המשפט בהר דיעו לקהל שהוא, ההל, מופיע הערב כנאשם על יום של הונחה לתוצרת הארץ וששופטים המושבעים שנבחרו מתוכו והליטו אם אשם הוא או לא.

מזכיר בית הדין ד. כנלסון קורא את שמות 12 השופטים המושבעים שנבחרו ע"י הקהל וגם אלה ע"י לים על הכמה. אחרי שהם כותרים את הע"ד מנסוכיו ליו"ר שלהם משיבי אותם את בית הדין, כשלה הסוד וכתהיה של ירושלים בירתנו" שישפטו בכלי משא

זנים. מתחילה חקירת עדי ההאשמה. הראשון מופיע ומכיר לעניני הסמך וההעשיה בתנה"ם, ה' תשבי. השאלת-המטינו והסניגור הוא מונה מה אפשר כבר לשלש מתוצרת הארץ ואת מספר העובדים בתעשיה—

11,000 עובד ובחלאות — 9000 עובדים — המה עיימים כבר כיום על תוצרתם. הארץ מכניסה סחורות מהחוצו כ7 מיליון לא"י לשנה ומוציאה רק במיליון וחצי. לזו השתמש הפהל בתוצרת הארץ במדה מספיקה אפשר היה במשך 5—7 שנים לא יק להשוות את האכספורט האימפורט, אלא גם להכמיה עורף גרול של אכספורט. המכירה בתוך הארץ היה הבסיס לכל תעשייה והיא מאפשרת אה"כ גם אכספורט שרואים הם המיד מטנים יותר.

כל ארץ וגם שכנותינו במודה מוכנות לקרבנות לשם תמיכה בתוצרת. מצרים מוציאה הסון חגיים להגנת תוצרתה. היא ולחריכה המיליו על משרדי ממשלותיהן דעל עירוניתיהן לשלם 10% יותר מהמחירי הגיול וכלי כך להשתמש בתוצרת ארצן. במריה מקבל הפקיד הלושב בנתים רק מתוצרת ארצו 10 מי חופש נוספים. לשנה ממעלת פים המיליה חוצה על כל פקידיה ועל כל התמכים על ידה בצורה אחרת ללבוש רק מתוצרת ארצו.

במשך 11 השנים האחרונות הוציאה א"י לורים כעד תוצרת חצי 62 מיליון לא"י ומכרה להם מתוצרתה רק בעד 17 מיליון. ומכיון שהיושב העברי הוא הערוב של 45 אחוז מתאימפורט הא"י, הרי שהוא הוציא על תוצרת חצי 31 מיליון לא"י ואם נכפות 5 חצי מיליון לא"י חלקנו באכספורט בתקופה זו הרי שהי שוב הפסיד כ11 השנים ע"י קנית תוצרת וזה 26 מיליון לא"י.

בתשובה לאחת השאלות עונה העד, שאשמתו הקהל הירושלמי נדולה מאשמת יתר חלקי הישוב, כי הישוב הירושלמי, לפי מספרו היה צריך לקנות 23 אהותים מתוצרתנו והיא קונה תכבה פחות.

העד השני היה הח"י. לביטוב מקרית ענבים. כתשובה לשאלות הוא אומר: הישוב העברי בירושלים משתמש בכל יום ב-15,000 ליטר חלב. תגובה מוכרת כיום ליטר 1600 יוצרים ויוצרים יהודים אחרים. עוד 300 ליטר. ויוצא ש-85 אחוזים מהחלב קונים יהודי ירושלים בלתי נקי ובלתי היגיני שבהלבון מופי הוא עיקר יותר ביוקר. התוצרת העברית המשתמשת בכעד דה מאוצנת ועוברת בתנאים היגיניים מצליח עולה קצת יותר ביוקר, אולם כספה מדייה את מהזרנה הבלבלי ואינו נקבר בנארה. אולם אם במכירת החלב תנוצרתו יש התקדמות בירושלים, הרי בירוקת כלל וכלל לא. הערוב ארזי והחזוני מופש רק יזיה יותר גדול. לז קנתה ירושלים העברית כולה את התוצרת של תגובה, כי אן-היו קיימות על יד ירושלים עוד 8 נקדרות חלאיות וכ-400 משפחות ו-1200 משפחות היו מתוספות בעיר. תגובה, עשה הכל להולת תוצרתה. החלב נמכר כעת כ-80 ממוקם 120 מא"י הרטיל לפני שנים מספר והתמקה כ-70 מא"י האוקיה בממוקם 100.

בעל הסנדלריה ה' רוונכג העיד שהנאשם מבכר את גילי באשם ואחרות הנמכרות בירושלים לרוב, אב זה את אחר מתוצרת הארץ עשוי לבלות 3 זוגות של באשם וחזול המדומה נהפך לזוטר. ציון שהלשים ירדפתו אחרי אפנות השעות לבקרים הן הקונות העיקר ית של הנעל מתוצרת ח"י"5, גם כשהיא יקרה פותעל מוקדית ואינה עולה עליה ביופה. חוכר יבנה הנטי- עם לה"5 מביאים אתם נעלים המקויוסות, מקונגים ישנה"

העד פרומי, בעל תוצרת היסקיסיים לא הכביר הגלות הארזים והמברים בנו את יצר החיקאי והחליכה

מסק-הדין

התברר, שהנאשם ספספ הרכה מאד מצרכיו לתור צרת חצי, אעפ"י שכמה מהדברים שהוא יקונה ישנם גם בתוצרת הארץ, ובאותו הטיב ובאותו המחיר, ויש גם שהסחורות המקומיות עלות בטיבן על אלה של חוצו וגם זולות מהן. כמעשה זה הוא מונע אפשריות פרנסה ממאות אלפי משפחות, גורם לחוסר עבודה, לרדול העליה העליה ואלפי צמיחתו והתפתחותו של הר שוב. הנאשם חוטא בכפשו וכותם בדיו את המעין הספרה המאפשר את גידולו ושנשנונו בהלו את יגיעו לורים, בהוציאו את הונו ואנו למקומת אשר משם לא ישגבו עוד.

ביה"ד מוצא ג"כ שהעברה על צו התורה וצר החיים, והי אחר עמך" כבדה ביהודי בזמן שמפעל הכנין עודנו בתהילת התהווה, וכמה וכמה נורמם עומדים עליו לצמצמו ולקלחתו, והוא כל כך קוק לטיפול לעזיה מתוך התמסרות ועקשנות, לעידוד ול חיזוק מרובו ומתמיד.

השופטים המושבעים ההליטו, כאמור, כי הנאשם ראוי לרחמים. אין ספק, שראו סביבות מקילות שונות לאשמתו של הנאשם. מסיבות אלה הן לפי דעתנו: א. העבדה שהוצרן העברי הנאשם עם קשיים רבים ושונים ואשר בכ"ו העלה את התוצרת ואת החד רושת המקומית במשך תקופה קצרה בערך לרמה המד עוררה תקוות, יצין זה עוד מרם הצליח בסוגי תוצרת ודיעים להעלות את טיב תוצרתו על כדי טיב התוצרת של ח"י, ובמקרים אחרים לא השפיל לשקור די הצורך על טיב סחוריתו בכלל, על ערדן צורתה וטעמה, על אר- נן פרסומה, על הולת ועל הקלת תנאי מכירתה גם לקונה הקמעוני וגם לקונה הסיסוני, לפעמים לא הבין שבהטיבו את תנאי העובדים אצלו הוא מגדיל את כוח קניתם ומרבה ע"י כך את מספר המשתמשים בתוצרתו.

ביה"ד מוצא אשם שהלק גרול מהאחריות לשפל מצבה של תוצרת הארץ יש לזקוף על חשבון התעל- מותה של הממשלה מתפקידיה העיקריים, והתנברותה לצרכיה החוגיים של היצרנות המקומית והתכשווקה יסובתה ולתועלתה האמתית של הארץ בכלל, בהפסד רה מינים רבים ושונים של תוצרת הארץ העוררה ללא מכסי מגן, ללא הקלת עול הפסים והאדנוניות, ללא עידוד וסיוע ממשלי.

כ. אין הנאשם מוצא תמיד במסודות האחרים שלו דוגמה ומופת חי יחס הדרוש כלפי תוצרת הארץ. אדרבא, יש שהוא מרלה שם גם סימני זולול וקלות ראש כנוגע לשאלה הממדה הזאת. אלה המרמים את התאמציותיו ומשמישים לו הוראת הירח גם בסיפוג צרכיו הוא.

ג. הגילוי ההסתגלות וההדמית שהטביעו בנו חיי העלות הארזים והמברים בנו את יצר החיקאי והחליכה

כל כך את האשמותיו. את תוצרתו קונה הקהל הנאשם כמדה פחות או יותר מספיקה. אולם יש מקום להגד דול את קנייתה. עוד יש חלק שמתוך, אריסקומטיום" נדמה לו שיאה דוקא לבקש ביסקיטס מה"5.

העד קרינאל בידה קצת את הקהל כסענו, שר נאשם מכפר כלות מה"5 בסמוק לשאת נשים מתוצרת הארץ. אולם בית הדין התנגד להלזמה זו בהודיע, כי כל בהגרת הכאה לארץ נהפכת בו ברנע לתוצרת הארץ.

סעד הסניגוריה העידו חכ"ב גורל, ה' קסטל, ה' גורל וה' סילמן. כולם הדגישו את המסיבות המקילות, את הומר יכלתו של הנאשם, שאינו בעל רבוש לשלם כמעט פי שנים כעד המהפה וכו', את חלקו של היצרן באשמה בגלל חוסר שפר בתוצרת ותעמולה בהפצתה, בגלל הדיה המועט שהיצרן משאיר לתנוני ומכריה אותו ע"י כך להעדיף בשעת המכירה את תוצרת ח"י, את חלקה של הממשלה באשמה כמענה מהיצרן את המיכתה והגנתה וכדומה.

עם גמר העדויות סיכמו הקטינו והסניגור את טע נותיהם כנאשמים קצרים. אב בית הדין נאם לפני השופטים המושבעים והודיע ששלוש בריות יבד. אם והתברר להם שאין הונחה וזולול בתוצרת הארץ והמצב הקיים יכול להמשך — תודיעו שהנאשם זכאי, אם מצאתם שהנאשם מולול בהוכחו זו, אינו אמין בכוחות עצמו והותר ע"י כך תחת קיום עצמו — תר דיעו שהוא חייב. ואם תמצאו שהוא חייב אולם יש מסיבות המקילות את אשמתו אזי תודיעו שהנאשם חייב אולם ראוי לרחמים. לפי תשובתכם יקבע בית הדין את פסק דינו.

לאחר התייעצות קצרה הודיע יו"ר השופטים המושבעים שברוב דעות הוחלט, כי הנאשם חייב אולם ראוי לרחמים. הוכרזה המסקנה קצרה שלאחרית הקריא אב בית הדין את פסק הדין הבא:

מסק-הדין

התברר, שהנאשם ספספ הרכה מאד מצרכיו לתור צרת חצי, אעפ"י שכמה מהדברים שהוא יקונה ישנם גם בתוצרת הארץ, ובאותו הטיב ובאותו המחיר, ויש גם שהסחורות המקומיות עלות בטיבן על אלה של חוצו וגם זולות מהן. כמעשה זה הוא מונע אפשריות פרנסה ממאות אלפי משפחות, גורם לחוסר עבודה, לרדול העליה העליה ואלפי צמיחתו והתפתחותו של הר שוב. הנאשם חוטא בכפשו וכותם בדיו את המעין הספרה המאפשר את גידולו ושנשנונו בהלו את יגיעו לורים, בהוציאו את הונו ואנו למקומת אשר משם לא ישגבו עוד.

ביה"ד מוצא ג"כ שהעברה על צו התורה וצר החיים, והי אחר עמך" כבדה ביהודי בזמן שמפעל הכנין עודנו בתהילת התהווה, וכמה וכמה נורמם עומדים עליו לצמצמו ולקלחתו, והוא כל כך קוק לטיפול לעזיה מתוך התמסרות ועקשנות, לעידוד ול חיזוק מרובו ומתמיד.

השופטים המושבעים ההליטו, כאמור, כי הנאשם ראוי לרחמים. אין ספק, שראו סביבות מקילות שונות לאשמתו של הנאשם. מסיבות אלה הן לפי דעתנו: א. העבדה שהוצרן העברי הנאשם עם קשיים רבים ושונים ואשר בכ"ו העלה את התוצרת ואת החד רושת המקומית במשך תקופה קצרה בערך לרמה המד עוררה תקוות, יצין זה עוד מרם הצליח בסוגי תוצרת ודיעים להעלות את טיב תוצרתו על כדי טיב התוצרת של ח"י, ובמקרים אחרים לא השפיל לשקור די הצורך על טיב סחוריתו בכלל, על ערדן צורתה וטעמה, על אר- נן פרסומה, על הולת ועל הקלת תנאי מכירתה גם לקונה הקמעוני וגם לקונה הסיסוני, לפעמים לא הבין שבהטיבו את תנאי העובדים אצלו הוא מגדיל את כוח קניתם ומרבה ע"י כך את מספר המשתמשים בתוצרתו.

ביה"ד מוצא אשם שהלק גרול מהאחריות לשפל מצבה של תוצרת הארץ יש לזקוף על חשבון התעל- מותה של הממשלה מתפקידיה העיקריים, והתנברותה לצרכיה החוגיים של היצרנות המקומית והתכשווקה יסובתה ולתועלתה האמתית של הארץ בכלל, בהפסד רה מינים רבים ושונים של תוצרת הארץ העוררה ללא מכסי מגן, ללא הקלת עול הפסים והאדנוניות, ללא עידוד וסיוע ממשלי.

כ. אין הנאשם מוצא תמיד במסודות האחרים שלו דוגמה ומופת חי יחס הדרוש כלפי תוצרת הארץ. אדרבא, יש שהוא מרלה שם גם סימני זולול וקלות ראש כנוגע לשאלה הממדה הזאת. אלה המרמים את התאמציותיו ומשמישים לו הוראת הירח גם בסיפוג צרכיו הוא.

ג. הגילוי ההסתגלות וההדמית שהטביעו בנו חיי העלות הארזים והמברים בנו את יצר החיקאי והחליכה

ברדכי זריב, אותה רדיפה אחרי מותרות הבגתי מוצי דקת למרי בתנאי המקום והשעה, אותה נטיה לסגל לעצמנו צורות חיים לא לנו ואף לרצות לפעמים לראות בזה אות וזופת לתרבות עליונה כביכול, אף אלה הם מפילים הנוזים אצלנו על חשבון תוצרת פנים, על חשבון הנטע הרך של מפעל התחיה בארץ שכלגנו מצויים על שמירתו ומיפוחו.

ככל הרגל הנטוע עמוק בנפש הנאשם וככל נטיה שהיא פרי תורשת דורות נחשב בעינינו גם ההכי דל הזה למסובה מקילה.

כבואנו לקבוע את העונש המתאים עליו לתת חשב עם המלצת השופטים המושבעים שעוררו אותנו לרחמים וכן גם עם גילו הרך של הנאשם בחיי עם השב אל מולדתו, נעם העדר הנגך מספיק, מחושב ומ כוון למסרה עד היום.

אנו מטיילים על הנאשם מאסר-בית לשש חמש שנים. על הנאשם יהיה להמנע כמבשר התקופה הזאת מנסיעות בחסון לח"5 ומבזבזו כספים מעבר לנכונות ביתו ומשקו הלאומי.

חצי כוח על הנאשם לתת ערכות להתנהגות טובה, חיינו, להתרחקות עד קצה נבל האפשרות מכל עבירה ואבק עבירה של בכור תוצרת חוציל על פני תר הלאומי יעמוד על מכונו ותוצרת עמלו ופרי יצירתו איתן הנזע ורב הענפים יספיקו לו לכל צרכיו המרובים הממית והרוחנית של העם הנגאל, עמוק השרשים, וגם יפוצו חוצה לברכה ולתפארת.

אנו מסכימים פה אחר לקבל כערכות מספיקה את שכלי הבריאי של הנאשם, את שמו, את כאמנותו לעצמו, את קדושת הפקידו החלוצי וגורל יעדו.